

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XIII. Nihil facere pro dicta credendi libertate, quòd fides Dei sit opus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

fitis iusti fiunt, vt possint intrare : sic quidam coguntur ad fidem, non vt credant etiam inuoluntarij, quod fieri non potest: sed vt coactione vexati, ipsa que vexatione intellectum dante immutati, fidem aliquando voluntarij suscipiant, quam prius respuebant.

CAPVT XIII.

Nihil facere pro dicta credendi libertate, quod fides Dei sit opus.

QVID enim addis, fidem esse diuinum opus in Spiritu sancto, ideoque humana vi effici & exprimi non posse: tale est, vt si diceres, fidem esse Dei donum in Spiritu sancto, & ideo hominum prædicatione, correptione, miraculis exprimi non posse. Nam vt hæc sine diuinæ gratiæ concursu nihil profunt, ad inducendam aut conseruandam fidem: sæpe tamen eò conferunt, cum ad plantatoris ministerium, supernæ irrorationis accesserit incrementum. Dicebant & hoc Pelagiani hæretici, neminem fore corripiendum atque obiurgandum, quia deliquisset, si Dei donum esset respicientia aut perseuerantia. quibus respondens Augustinus: Nemo, inquit, dicat non esse corripiendum, qui exorbitat de via iusta, sed ei reditum & perseuerantiam à Domino tantum esse poscendam: nemo prudens & fidelis hoc dicat. Si enim secundum propositum vocatus est iste, proculdubio illi etiam quod corripitur, Deus cooperatur in bonum. Vtrum autem sic sit vocatus, quoniam qui corripit, nescit: faciat ipse cum charitate, quod scit esse faciendum. scit enim talem corripiendum, facturo Deo, aut ad misericordiam aut ad iudicium. Misericordiam quidem, si à massa perditionis, ille qui corripitur, gratiæ largitate discretus est, & non est inter vasa iræ, quæ perfecta sunt in perditionem, sed inter vasa misericordiæ, quæ præparauit

*Lib. de correptione
& gratia c. 10*

ravit Deus in gloriam. Iudicium verò, si in illis est
 damnatus, in his non est prædestinatus. Sic Augusti-
 nus. Itaque multis constat, siue ad credendum, siue ad
 morum correctionem, molestias correptionum pro-
 fuisse: non humana vi sola, fidem aut perseverantiam
 exprimente, sed per humani flagelli admonitionem et
 pulsationem aperiens sibi cor hominis Deo. Quam-
 uis enim homo pulsanti Deo cor aperit suum, ut pro-
 pterea dicat, Ecce ego sto ad ostium, & pulso; si quis
 aperuerit, intrabo ad illum: ipse tamen qui pulsat, mo-
 dis per se vel suos innumeris, secretiore quoque gratia
 ut sibi aperiatur, efficit. Sed vos aperiens vultis Deo
 agnoscere: pulsantem non vultis audire. Atqui stat ipse
 ad ostium, & pulsat: neque id profectò faceret, nisi illo
 modo soleret intrare. Cùm intrat, donum illud est in
 Spiritu sancto, quod dicitis, meritoque commendatis.
 Sed in ijs modis quibus pulsat, illa etiam inuenitur
 compulsio, quam non recipitis. Duriora quippe corda
 & alto quodam infidelitatis somno consopita, pulsat
 vehementiore ferienda sunt: & quod vni excitatio
 sufficit, alteri sæpe nihil profuerit. Ea de causa dicitur
 quorundam sic Dominus increpauit, ut dicitur
 Si in Tyro & Sidone factæ fuissent virtutes quæ in
 vobis, olim in cilicio & cinere poenitentiam
 egissent. Durior etiam Paulus erat, cùm Ecclesiâ
 persequeretur, nec ei leuiter cordis aures superbia
 delitasque obstruxerant, quem nihil prædicatio Evan-
 gelicæ veritatis, nihil discipulorum Christi innocen-
 tia, nihil circumstantiæ temporum, nihil miracula, quæ
 ad credendum profuerant plurimis, commouebant.
 Et ideo pulsu fuit opus eo, qui grauius cordis ianus
 concutiens, aperire compelleret. Pulsauit ergo Do-
 minus cælesti fulgure, pulsauit deiectione, terrore, car-
 tate, voce: tandemque ille aperuit, cùm dixit, Domine,
 quid me vis facere? Exhibuit Domino cor apertum
 quia p
 lari do
 monte
 procli
 rere. S
 fietet,
 verum
 ac nol
 super b
 suscip
 minar
 sit: qua
 hil eg
 natura
 adhib
 Quid
 nec de
 apud
 quod
 apud
 ducit
 maue
 se rece
 venire
 ut hur
 Non i
 com
 A
 nis en
 trã ag
 qua

Apocal. 3:

quia paratum ad obedientiam: & hoc ipsum de singulari dono eius qui conterit cedros libani, & superbiæ montes deiecit, vt humilitatis valles efficiat, in quas procliuiore lapsu possint gratiæ cælestis fluenta decurrere. Sed eum qui sibi cor molliuit atque aperuit, vt id fieret, pulsasse meminerimus; nec simpliciter pulsasse, verum etiam compulisse: non vt inuitus ille crederet, ac nolens obediret, sed vt per compulsionis violentiam superbi cordis fracta duricie, humilis agnosceret atque susciperet, quod superbus durusque persecutor, exterminare nitebatur. habes ergo vim quæ fidem exprimit: quam si diuinam, non humanam fuisse dixeris, nihil egeris. Eadem enim est, à quocumque profecta sit, natura violentiæ: nec tam interest à quo vel per quem adhibeatur, quàm quò quisque per eam compellatur. Quid ergo illud quod vulgatū dicitis: Ad fidem nemo nec debet, nec potest cogi? apud quos vulgatum, nisi apud vos est? Et si eo, vt dicitis, Augustinus vsus est, quod tamen non ostendis; cur contra Donatistas agēs, apud quos etiam hoc vulgabatur, Pauli Apostoli producit exemplum, quem Dominus non solum fide sanauerit, sed etiam vt sanaret percusserit? nec solum ad se receperit venientem, verum etiam compulerit vt veniret: non solum humilem amplexus sit, sed etiam, vt humilis fieret, magna vi ferocientem deriderit?

CAPVT XIII.

Non irritum atque inanem, sed vtilem planè eorum conatum, compertum esse, qui terroribus, minis, pœnisve hereticos ad fidem compellunt.

AD hæc (inquis) miseri, cæci que, quàm vani & ir-
riti sint illorum conatus, nō vident. Quantum-
uis enim siue præcipiant, siue insaniant, non tamen vl-
trā agere possunt mortales, quàm vt eos ore manū ve
sequan-